

PYHÄNNÄN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Hyväksytty: Sivistyslautakunta 4.6.2009 § 31

SAATTEEKSI.....	3
PYHÄNNÄN VARHAISKASVATUSPALVELUT:.....	4
PERHETYÖ:.....	4
LASTENNEUVOLA:	4
SEURAKUNTA:.....	5
MUUT TOIMIJAT:.....	5
PÄIVÄHOIDON VARHAISKASVATUS.....	6
ARVOT JA TOIMINTA-AJATUS	6
KASVATUSKUMPPANUUS:.....	6
KASVUYMPÄRISTÖ:	7
HYVINVOIVA LAPSI:.....	7
TOIMINTASISÄLLÖT:.....	7
ERITYISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN LAPSILLE:.....	8
ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN:	8

SAATTEEKSI

Pyhäntä kuuluu Siikalatvan seutukuntaan ja kunnan varhaiskasvatussuunnitelma pohjautuu alueella yhteisesti työstettyyn varhaiskasvatussuunnitelmaan. Pyhännän kunnassa lapsiperhepalvelujen kehittäminen ja perheiden kanssa tehtävä yhteistyö koetaan tärkeäksi.

Pyhännän varhaiskasvatussuunnitelman vaiheita:

Työtä on edesauttanut Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen hanke :

” Seudullisen yhteistyön kehittäminen erityisvarhaiskasvatuksessa (SYKE) 2002-2004.”

Alueellisen varhaiskasvatuksen suunnitelman ohessa koottiin tietoa myös Pyhännällä.

Yhteistyön tekemistä on pohdittu eri projektien yhteydessä eri toimijatahojen kesken: neuvola, koulu, 4 H, vanhemmat, erityistyöntekijät ja päivähoitohenkilöstö.

LaatuVa –hankeen (laatua varhaiskasvatukseen - varhaiskasvatussuunnitelma eläväksi 2004-2006) tavoitteena on ollut käynnistää keskustelua lapsista, perheistä ja varhaiskasvatuksesta, vahvistaa vanhempien osallisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa , kehittää varhaiskasvatusta sisällöllisesti (painopistealueena lapsen kasvu, kehitys ja oppiminen, vanhemmuuden ja perheiden kasvatustyön tukeminen, varhainen puuttuminen), kehittää moniammatillista yhteistyötä lasten ja lapsiperheiden kanssa työskentelevien tahojen välillä ja kehittää seutukunnallista yhteistyötä. Suunnittelutyöryhmään kuuluivat päivähoitaja Marja Mahosenaho, lastentarhanopettajat Tiina Tenkula ja Johanna Saaranen sekä päiväkodin johtaja Asta Huttunen, perusturvalautakunta valitsi omaksi edustajakseen Johannes Heikkilän .

28.11.2005 keskusteluilta vanhemmat, perusturvalautakunnan edustaja ja yhteiskumppanit.

Lasten ja nuorten hyvinvointistrategiassa 2008-2012 tärkeänä koetaan varhainen puuttuminen ongelmiin kun niitä havaitaan.

Päivähoidossa Pyhännällä on varhaiskasvatuksen suunnittelun alkuvaihteesta tapahtunut muutoksia. Päivähoitoa järjestetään Puolukkamäen päiväkodissa ja

perhepäivähoitona. Päivähoito on siirtynyt kokonaisuudessaan sivistystoimeen 1.1.2009 alkaen.

PYHÄNNÄN VARHAISKASVATUSPALVELUT:

PERHETYÖ:

Perhetyötä tehdään yhteistyössä neuvolan, koulujen, perheneuvolan, mielenterveystoimiston, päivähoidon, kotipalvelun, kehitysvammatyön ja sosiaalityön kanssa. Lastensuojelusta vastaa sosiaalijohtaja. Sosiaaliohjaaja-koulukuraattori ja kotipalvelun perhetyöntekijä toimivat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Perheneuvolan palvelut ostetaan Haapavedeltä.

Painopisteenä on ennaltaehkäisevä toiminta ja varhainen puuttuminen .

Perhetyön tukena toimii lasten hyvinvointiryhmä, johon kuuluvat sosiaalijohtaja, sosiaaliohjaaja, perhetyöntekijä, päivähoidon edustaja, neuvolan ja koulun terveydenhoitajat. Lisäksi ryhmässä on tarpeen mukaan muita asiantuntijoita.

(perusturvaltk.20.4.2004 35§)

LASTENNEUVOLA:

Lastenneuvolan asiakkaina ovat pyhäntäläiset lapsiperheet vauvan syntymästä siihen saakka kunnes lapsi aloittaa koulunkäynnin.

Lastenneuvolan terveydenhoitaja tekee kotikäynnin, tarvittaessa useampia, vastasyntyneen lapsen kotiin (perheen suostumuksella). Neuvolassa lapset käyvät 1½-vuoteen mennessä 10-12 neuvolakäyntiä. Toisesta ikävuodesta alkaen terveydenhoitaja tapaa lapsia vuosittain, tarvittaessa useammin.

Lääkärintarkastuksia lapsella on kolme kertaa ennen kouluikää. Neuvolalääkäriin vastaanottoja pyritään lisäämään uusien suositusten mukaisesti, jolloin niitä olisi kuusi ennen kouluun menoa.

Pyhännän lastenneuvola on ollut mukana Siike-projektissa Oulun Eteläisen lastenneuvolatyön kehittämishankkeessa, jonka myötä on tarkoitus yhdenmukaistaa

ja uudistaa lastenneuvolapalvelut alueellamme. Projektin yhtenä tarkoituksena on myös lisätä yhteistyötä lastenpalveluyksiköiden välillä ja parantaa verkostotyötä.

Lastenneuvolatyön tavoitteena on turvata kaikkien lasten mahdollisimman hyvä optimaalinen terveys, kasvu ja kehitys sekä tukea vanhempien ja perheiden hyvinvointia. Lasten sairaudet, kehitystä ehkäisevät tekijät sekä perheen muut terveystulmat pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhain nykytiedon rajoissa ja ohjataan lapsi perheineen jatkotutkimuksiin ja kuntoutukseen.

Neuvolassa tuetaan vanhempia kasvatustehtävässä ja pyritään lujittamaan lapsen ja vanhempien kiintymyssuhdetta. Vanhempia kannustetaan ja autetaan tunnistamaan omia vanhemmuuden voimavaroja ja löytämään iloa vanhemmuudesta.

Lastenneuvolatoiminnan lähtökohtana on perheiden yksilöllisyyden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen siten, että lapsen etu ja oikeudet huomioidaan.

Yhteistyössä päivähoidon ja muiden lastenpalveluyksiköiden kanssa pyritään löytämään erityistukea tarvitsevat lapset ja perheet ja luomaan yhdensuuntaiset tukipalvelut perheiden auttamiseksi.

SEURAKUNTA:

Pyhäntä kuuluu Siikalatvan seurakuntaan, joka järjestää Pyhännällä lasten päiväkerhoja, arkipyhäkouluja päivähoidon lapsille ja esiopetuksessa oleville lapsille.

Tavoitteena on opettaa lasta olemaan ja toimimaan ryhmässä sekä kertoa ja opettaa Jumalasta.

MUUT TOIMIJAT:

Rauhanyhdistys ry. järjestää pyhäkouluja ja päiväkerhotoimintaa.

Pyhännän 4 H-yhdistys järjestää erilaisia retkiä ja tapahtumia.

Mannerheimin lastensuojeluliitto järjestää mm. leikkitoimintaa, perhekerhoja ja erilaisia tapahtumia lapsille.

Kirjastolla pidetään satutunteja ja mm. nukketheateria lapsille.

Kansalaisopisto järjestää musiikkileikkikoulua 4-5- vuotiaille ja ”vauvamuskaria” 0-1 vuotiaille .

PÄIVÄHOIDON VARHAISKASVATUS

ARVOT JA TOIMINTA-AJATUS

Pyhännän kunnan varhaiskasvatuksen arvot päivähoidossa pohjautuvat Siikalatvan seutukunnan yhteiseen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Lapsella on päivähoidossa oikeus:

- terveelliseen ja turvalliseen kasvuympäristöön
- myönteiseen, kiireettömään ja kannustavaan ilmapiiriin
- yksilölliseen kasvun ja kehityksen toteutumiseen
- tasa-arvoiseen kohteluun
- turvallisiin ja pysyviin ihmissuhteisiin
- omaan kulttuuriin, äidinkieleen, uskontoon ja katsomukseen

Arvot näkyvät päivähoidon arjessa ja ovat pohjana suunnittelulle ja toiminnan toteutukselle.

Päivähoidon toiminta-ajatuksena on yhdessä kotien kanssa tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään ja edistää lapsen persoonallisuuden tasapainoista kehitystä.

KASVATUSKUMPPANUUS:

Luottamuksellinen yhteistyö vanhempien kanssa on erityisen tärkeää lapsen turvallisuuden tunteen ja hoidon sujumisen kannalta.

Lapsen hoidon alkaessa suunnitellaan tutustuminen päivähoitopaikkaan yhdessä vanhempien kanssa.

Lapsen henkilökohtaisen kasvatuksen ja hoidon sisältöön liittyvä suunnitelma tehdään hoitajan ja vanhemman kanssa. (liitteet 2-3 v. suunnitelma ja 4-5 v. suunnitelma). Vanhempia pyritään tukemaan heidän kasvatustyössään.

KASVUYMPÄRISTÖ:

Pyhännällä päivähoitoa järjestetään perhepäivähoidossa hoitajan kotona tai tarpeen mukaan lasten kotona. Hoitoympäristö tarjoaa lapselle kodinomaisen ja turvallisen kasvuympäristön.

Päiväkodin kasvuympäristönä toimii Puolukkamäen päiväkotiki rauhallisella luonnonläheisellä paikalla.

Hoito- ja kasvatusympäristön suunnittelussa ja toiminnan toteutuksessa pyritään ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon lasten tarpeet.

Päiväkodilla on mahdollista jakaa lapsia pienempiin ryhmiin ja pienempiin tiloihin.

Lapsen omaehtoisen leikin mahdollistavat roolileikkivälineet ja aikuisen kannustava ohjaus.

HYVINVOIVA LAPSI:

Pyhännällä korostuu päivähoitossa tuttuus ja turvallisuus. Kun lapsi tulee päivähoitoon vertaisryhmästä yleensä löytyy joku ennestään tuttu kaveri tai aikuinen lapselle. Pyhännällä on mahdollista yhteistyössä vanhempien kanssa toteuttaa lapsen tarpeet huomioon ottavaa kasvatusta. Näin pyritään ottamaan huomioon myös jatkumo päivähoitosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kouluun.

Tarkemmat ja yksityiskohtaisemmat tekijät lapsen hyvinvointiin liittyen konkretisoituvat Siikalatvan alueen varhaiskasvatussuunnitelmassa .

TOIMINTASISÄLLÖT:

Päivähoidon arjessa on suuri merkitys vuorovaikutuksella lasten ja aikuisten kesken. Keskustelut lasten kanssa, monipuoliset lorut ja yhteiset leikit tuokioilla edesauttavat lasten sosiaalisuutta ja kielellistä kehitystä.

Leikin merkitys korostuu lasten omaehtoisen leikin mahdollistamisena mutta myös aikuisen ohjauksessa sekä vuorovaikutuksessa lasten kanssa.

Liikunta kuuluu päivähoidon toimintaan sisällä ja ulkona ja lähelle on mukava tehdä koko päivähoidon yhteisiä tapahtumia sekä retkiä.

Ympäristökasvatuksen toteuttaminen luonnonläheisellä päiväkodilla toteutuu mm. luonnon tutkimisena, luonnon kokemisena ja huomioon ottamisena.

Taidekasvatus kuvataiteessa, musiikissa ja itseilmaisussa tukevat lapsen itsetuntoa ja antavat elämyksiä ja yhdessä kokemisen riemua.

Erilaiset yhteiset tapahtumat ja juhlat antavat esiintymiskokemuksia ja luovat ”menhenkeä”.

Kasvatushenkilöstö yhdessä ja omien kiinnostuksen kohteiden mukaan suunnittelevat toiminnan sisältöjä ottaen huomioon myös lasten kiinnostuksen kohteet.

ERITYISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN LAPSILLE:

Päivähoidossa suunnitellaan jokaisen lapsen erityisen tuen tukitoimet yksilöllisesti ja yhteistyössä vanhempien, neuvolan, terapeuttien ja kuntoutusohjaajien kanssa.

Avoimuus ja kiinteä yhteistyö vanhempien kanssa on tärkeää lapsen kasvun ja kehityksen tukemisessa. Tukitoimet kirjataan kuntoutussuunnitelmaan ja sitä tarkistetaan ja korjataan lapsen edistymisen mukaan.

Seutukunta järjestää erityislastentarhanopettajan palvelut yhteisesti 1.8.2009 alkaen.

ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN:

Lapsen oman varhaiskasvatussuunnitelman malli on laadittu yhteistyössä päivähoiton henkilöstön kanssa ja siihen tehdään täydennyksiä käytännön kokemuksen pohjalta tarpeen mukaan. Lapsen kehityksen edistymisen myötä sitä täydennetään ja muutetaan tavoitteiden osalta.

Päivähoidossa tehdään asiakaskyselyitä ja pyydetään palautetta vanhemmilta päivähoitoon liittyen. Nämä palautteet ja uusi tieto varhaiskasvatuksen osalta ohjaavat päivähoiton kehittämistä.

Henkilöstö on sitoutunut kehittämään työtään, osaamistaan ja toimintaansa. Päivähoidossa yhdessä sovitaan käytännöt ja toiminta. Toimintakauden päätyttyä tehdään arviointia onnistumisesta ja Vanhempien osallisuutta pyritään lisäämään päivähoiton kehittämisessä.